

Motion till riksdagen 2012/13:T325

av **Annika Lillemets m.fl. (MP)**

Använd statens it- och telekominfrastruktur för optimal samhällsnytta

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att säkerställa ett statligt strategiskt syfte ur ett samhällsnytoperspektiv med den statligt ägda fiberinfrastrukturen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om betydelsen av att utveckla de statliga fibernäten.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att snarast se över möjligheterna med ett gränssnitt för att köpa och hyra kapacitet i de statliga fibernäten.

Bakgrund

Lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation syftar till att enskilda och myndigheter ska få tillgång till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer och största möjliga utbyte vad gäller urvalet av elektroniska kommunikationstjänster samt deras pris och kvalitet. Syftet ska uppnås främst genom att konkurrensen och den internationella harmoniseringen på området främjas.

Staten är genom sitt ägande av Trafikverket, Svenska kraftnät och Vattenfall en stor ägare av bredbandsnät och en betydande aktör på marknaden. Dessa aktörer har tillsammans cirka 23 000 kilometer optisk fiber i Sverige, vilket är en väsentlig andel av den totala fibertillgången. Om vi tittar på de tre största ägarna av den digitala infrastrukturen och hur de hanterar densamma så ser vi att Trafikverket har en infrastruktur som idag marknadsför och säljer kapacitet på ett för marknaden tillfredsställande sätt via sin resultatenhet Trafikverket ICT. Efter de senaste direktiven som Trafikverket ICT har fått av Trafikverket är det oklart hur detta kommer att se ut i framtiden. Detta är

Fel! Okänt namn på

oroväckande. Svenska kraftnät har ett stort fibernät som marknadsförs dels via den egna organisationen, dels via Triangelbolaget (ett samägt bolag av Vattenfall, Fortum, Svenska kraftnät och Tele2), men fibernätet hanteras ej på ett tillfredställande sätt, vilket även har uppmärksammats av Hindergruppen inom Bredbandsforums arbete. Exempelvis tvingas Svenska kraftnät av resursbrist i dagsläget tacka nej till förfrågningar om att tillhandahålla kapacitet. Vattenfall har tecknat avtal med en privat operatör som marknadsför deras fibernät. Om inte staten agerar gemensamt finns det en uppenbar risk för att nuvarande fragmenterade arbetssätt cementeras och att fibernätens potential inte tillfullo tas tillvara. Resultatet blir lösningar som inte stödjer varandra och som därmed inte blir kostnadseffektiva. Och hur ska de statliga fibernäten bidra till att realisera Bredbandsstrategin, Digitala agendan och E-delegationen när det inte tillhör berörda myndigheters kärnverksamhet? Att inte ta ansvar för synergier i de statliga fibernäten vore en politisk dumhet och självklart en ansvarslöshet som inte bör förekomma i ett modernt samhälle och en väl fungerande demokrati.

Riksdagen föreslås därför tillkännage för regeringen som sin mening att ett statligt strategiskt syfte ur ett samhällsnyttoperspektiv för den statligt ägda fiberinfrastrukturen ska säkerställas.

Förslag till åtgärd

Mot bakgrund av det ovan anförda är det rimligt att regeringen tar ansvar för att säkerställa att den statliga fiberinfrastrukturen i Sverige ska tillföra mesta möjliga för alla parter. Det finns en stor potential att skapa en effektivare användning av statens resurser i form av optisk fiber genom att samordna de statliga verksamheterna till stöd för regeringens bredbandsstrategi. Målet i denna är att Sverige ska ha bredband i världsklass. Det innebär att år 2020 bör 90 procent av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/sek. För detta krävs kommunikationsinfrastruktur, även i delar av landet där det inte är kommersiellt lönsamt att bygga den. De statligt ägda fibernäten fyller en viktig funktion där marknadskrafterna inte kan förväntas tillgodose behoven. Riksdagen föreslås därför tillkännage för regeringen som sin mening att de statliga fibernäten bör utvecklas.

Genom att överföra infrastrukturen till en part, vars kärnverksamhet är att marknadsföra, förvalta och utveckla denna, uppstår det fördelar. Detta är något som också föreslogs i den statliga utredningen *SOU 2010:82, Trafikverket ICT*. En sammanslagning av det statliga innehavet av optisk fiber behöver inte medföra några särskilda kostnader för staten eftersom staten redan äger infrastrukturen. Tvärtom skulle en sammanslagning skapa förutsättningar för synergieffekter mellan verksamheterna. Det ger förutsättningar för kostnadsreducering genom att fler använder infrastrukturen för sin kommunikation. Genom fler användare uppkommer ytterligare krav, vilka i sin tur genererar en utveckling som även kommer ägarna av infrastrukturen till godo. Ökad tillgänglighet till kapacitet på marknaden gynnar också en tjänsteutveckling

Fel! Okänt namn på

inom ett antal områden genom att såväl stora som små företag får möjlighet att erbjuda sina tjänster till fler potentiella kunder. Staten skulle få ett bättre utnyttjande av befintlig infrastruktur, en bättre samordning mellan de statliga verksamheterna och bredbandsmarknadens aktörer och skapa högre kostnads-effektivitet på marknaden. Det femte transportslaget skulle nå ut till fler.

Riksdagen föreslås därför tillkännage för regeringen som sin mening att snarast se över möjligheterna med ett gränssnitt för att köpa och hyra kapacitet i de statliga fibernäten.

Stockholm den 3 oktober 2012

Annika Lillemets (MP)

Stina Bergström (MP)

Maria Ferm (MP)

Mats Pertoft (MP)